

Študentska sekcija / Student section

Plenarno predavanje

Kognitivni trening kot sredstvo za izboljšanje enostavnih in kompleksnih gibanj

Uroš Marušič

Na predavanju si bomo pogledali, kakšni so trenutno znanstveni dokazi o vplivu kognitivnega treninga na izboljšanje samih kognitivnih funkcij ter celo enostavnih in kompleksnih gibanj. Predavanje bo osredotočeno tudi na področje psihofiziologije staranja ter uporabe informacijske tehnologije za rehabilitacijske namene. Predstavljene bodo najnovejše raziskave s tega področja ter zaključki nekaterih nedavno zaključenih lastnih študij.

Ustna predstavitev / Oral presentation

Nevrobiološke osnove rezilientnosti

Anja Draksler

Rezilientnost ali življenjska prožnost je koncept, o katerem se govori vedno pogosteje. Definicija rezilientnosti največkrat zajema zmožnost ohranjanja tako psihološkega kot fiziološkega ravnovesja po nepredvidljivem, stresnem dogodku. Ne gre le za odsotnost bolezni, temveč za aktiven proces, ki vodi v trajno prilagoditev. Rezilientnost se razvije v interakciji posameznika z okoljem in stresorjem. Čeprav so raziskovalci sprva videli rezilientnost kot nenavaden pojav, pa jo danes mnogi vidijo kot povsem zdravo reakcijo organizma. O njej lahko govorimo le takrat, kadar je posameznik izkusil izjemno stresno situacijo, kateri je sledil zdrav odziv brez razvoja kakršne koli izrazite motnje. Pri razvoju rezilientnosti sodelujejo številne nevrokemikalije in z njimi povezani nevronske krogi. Ena izmed pomembnejših struktur, ki je odgovorna za razvoj rezilientnosti, je prefrontalni korteks, saj integrira vse informacije, ki prihajajo v možgane preko zavednih in nezavednih procesov. Drugi dejavniki, ki igrajo vlogo in so-vplivajo, so npr. genetika, epigenetika, okolje in psihosocialni dejavniki. Na podlagi delovanja možganov lahko ugotovljamo, kateri so najpomembnejši dejavniki, ki vplivajo na razvoj rezilientnosti. Ključno je tudi prepoznavanje zaščitnih dejavnikov - to so tista dogajanja in procesi, ki povečujejo odpornost in zmožnost obvladovanja zahtevnih okoliščin. Raziskovanje nevrobioloških osnov rezilientnosti je lahko v pomoč pri preprečevanju in zdravljenju bolezni, katerih nastanek je povezan s stresom. Znanje o tem pa lahko pride prav vsakemu posamezniku, ki stremi k učinkovitemu obvladovanju življenjskih izzivov in zdravemu, celostnemu razvoju.

Ustna predstavitev / Oral presentation

Vprašalnik sodobnega delovnega okolja: novo orodje za merjenje stresnosti delovnih okolij? Pilotski projekt

Sabina Junc in Marina Strahinič

Aktualne družbene spremembe postavljajo pred organizacije zahtevo po vse večji konkurenčnosti. Da bi slednje ohranile svojo konkurenčnost, se pogosto zatekajo v zmanjševanje stroškov prek zmanjševanja bonitet ter števila zaposlenih. To vodi v soočanje preostalih zaposlenih s še večjimi delovnimi zahtevami in manj delovnimi resursi. Ker večina zaposlenih za obvladovanje tovrstnih obremenitev ni posebej usposobljena, obstaja velika verjetnost stresa na delovnem mestu. Pričujoč prispevek zajema glavne ugotovitve raziskave izvedene za potrebe magistrskih nalog z naslovoma »Vloga sodobnih delovnih pogojev pri doživljanju stresa med zaposlenimi: Ali so individualne značilnosti pri tem pomembne?« ter »Vloga sodobnih delovnih okolij pri zdravju zaposlenih: Počitek po delu kot blažilec negativnih učinkov?«. Za namene raziskave je bil na novo oblikovan vprašalnik sodobnega delovnega okolja, katerega psihometrične značilnosti so bile preverjene na 315 zaposlenih v Sloveniji (Junc in Strahinič, v tisku). Namen trenutne raziskave je bil na vzorcu zaposlenih v slovenski policiji preveriti, ali predstavljajo značilnosti sodobnega delovnega okolja (kot so nestandardni delovni urnik, obremenitve s strani delovnih nalog, odsotnost resursov, karierna negotovost in trpinčenje na delovnem mestu) pomemben napovednik duševnih in fizičnih simptomov stresa ter težav s spanjem, preveriti ali individualne značilnosti (psihološka odpornost, optimizem, nevroticizem in lokus kontrole) moderirajo povezavo med omenjenimi značilnostmi sodobnega delovnega okolja in duševnimi simptomi stresa ter raziskati mediacijski učinek počitka po delu v povezavi med značilnostmi sodobnega delovnega okolja ter težavami z zdravjem.

Ustna predstavitev / Oral presentation

Neuropsychological Assessment for Deep Brain Stimulation (DBS) surgery

Sanja Roškar in Simon Brezovar

Deep Brain Stimulation involves minimally invasive stereotactic neurosurgery, where electrodes are implanted to specific brain targets providing electrical modulation within dysfunctional neural circuits. The ultimate aim is an improvement in neurological symptoms and the patient's quality of life. To screen patient's suitability for the surgery series of tests is needed: Neurological examination, Levodopa

Challenge (for Parkinson's disease patient only), MRI Scan and Neuropsychological Assessment. Comprehensive neuropsychological assessment is performed in all patients being considered for DBS surgery to screen dementia or treatment-resistant major psychiatric illness. The final neuropsychological report is taken into account during patient and brain target selection. Test results also provide a baseline assessment for comparison if changes in mood or cognition occurred after DBS surgery. Neuropsychological assessment is routinely performed prior to and at least one-year after surgery. Generally we perform 6 and/or 12 month follow ups, although they can be carried out more frequently if required. Although the neuropsychological assessment provides inevitable tools in process of clarifying (contra)indication for surgical treatment of Parkinson's disease profound differences in the methods between different movement disorder centers can be found. For example, while some centers apply exhaustive neuropsychological battery of tests very frequently, others are more inclined towards rapid screen-like assessment. The aim of our presentation is to discuss the differences of methods used in United Kingdom and Slovenia, possible advantages/disadvantages and further to explore what else needs to be done in order to optimize Neuropsychological approach for DBS surgery (pre-operative and post-operative care and assessment plan).

Ustna predstavitev / Oral presentation

Razvoj ekspertnih timov

Nina Ivančič in Eva Boštjančič

V longitudinalni raziskavi smo skušali ugotoviti, kakšen vpliv ima razvoj ekspertnih timov v delovni organizaciji na delovanje tima. Sodelovalo je 29 zaposlenih iz šestih timov, ki delujejo v veliki slovenski organizaciji iz informacijske in komunikacijske dejavnosti. Intervencija je potekala v štirih srečanjih po eno uro, štiri zaporedne tedne, pri čemer je po mesecu dni sledilo reflektivno srečanje. Podatke smo merili v treh različnih časovnih točkah – pred, takoj po in šest mesecev po intervenciji. Predpostavili smo, da bo intervencija pozitivno vplivala na kvaliteto ter uspešnost in učinkovitost tima ter da se slednje s časom ne bo spremenilo. Predvideli smo, da bo stres pri zaposlenih po intervenciji nižji v primerjavi s prvim merjenjem ter da psihosocialni dejavniki stresa napovedujejo delovanje tima. Prav tako smo predvideli upad absentizma. Hipoteze smo deloma potrdili. Po intervenciji se je kvaliteta timskega dela izboljšala, ne pa tudi uspešnost in učinkovitost tima. Glede dolgotrajnosti učinkov intervencije ne moremo oblikovati trdnih zaključkov, kaže pa se trend rahlega upada v ocenah udeležencev raziskave. Intervencija ni pomembno vplivala na raven občutenega stresa in na raven absentizma. Regresijska analiza je pokazala, da psihosocialni dejavniki stresa negativno vplivajo na kvaliteto timskega dela, ta pa ima pomemben pozitiven vpliv na uspešnost in učinkovitost tima. V razpravi smo preučili implikacije, ki jih imajo te ugotovitve v kontekstu dosedanjih in nadaljnjih raziskav.

Ustna predstavitev / Oral presentation

The role of value-normalization in preference instability

Urša Bernardič in Maël Lebreton

Values, which quantify the expected rewards associated with any choice or action, are the theoretical determinants of choices and preferences. Therefore, understanding how the brain computes value is a basic question to researchers at the intersection of neuroscience, psychology, and economics. A major challenge in decision theory is to account for the instability of preferences across time and context. Recent developments suggest that a normalization mechanism exist for value, which resembles spatial and temporal normalization identified in sensory signals. Normalization entails neural systems adapting to background levels of stimulation to maximize coding efficiency. In value-based-decision-making, such adaptation in the brain valuation system involves context-dependency of values, hence preference instability. So far, normalization has mainly been studied within the context of multi-option choices, focusing on the effect of concomitantly available choice options on value maximization. However, it is unknown whether or not this normalization can occur also for options presented sequentially, as opposite to simultaneously. The aim of our research is to test if temporal normalization can affect the sequential valuation of single items as commonly used in neuro-economics paradigms. Moreover, we investigated properties of temporal value-normalization, such as whether value-normalization is domain specific or generic. This property of valuation mechanisms is fundamental in theoretical decision-making and is a cornerstone of recent developments in neuro-economics.

Ustna predstavitev / Oral presentation

Pozitivne intervencije - kaj in kako?

Valentina Čufar in Nastasija Mahne

Pozitivne intervencije naj bi imele učinke na povečanje sreče, zadovoljstva z življenjem in podobno. To smo preverjali v dveh študijah - eni na študentih in eni na zaposlenih. Izvedeni sta bili v elektronski obliki. Študijo na zaposlenih smo izvedli v krajši obliki, in sicer s samo štirimi intervencijami v razponu osmih dni. Študijo s študenti pa smo izvajali v dolžini štirih tednov, in sicer dvakrat na teden. Obe sta vključevali osredotočanje na hvaležnost. Intervencije na zaposlenih so vključevale tudi dejanja iz prijaznosti (npr. pošiljanje mailov sodelavcem) in razmišljanje o najboljšem možnem sebi, medtem ko so se intervencije na študentih osredotočale na podoživljanje pozitivne izkušnje iz preteklosti. V obeh raziskavah se kaže trend izboljšanja, vendar smo statistično pomembne podatke dobili le za nekatere pozitivne koncepte in samo v raziskavi izvedeni na študentih. Predvidevamo, da je vzrokov več. Raziskavi sta bile izvedeni na manjšem